

УКД 342.9

Г. Ю. Зубко
кандидат юридичних наук

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ЛАНДШАФТ»

Актуальність теми. Сучасний зміст цивілізаційних процесів дозволяє стверджувати про формування нового світопорядку і як наслідок нових концептуальних підходів до розроблення системи стратегічних комунікацій [1] і взагалі державної політики, в тому числі адміністративно-правового її регулювання. Однією зі складових даної політики виступає державна інфраструктурна політика (далі – ДІП), яка формується на межі трансформації антропогенних систем, цифровізації суспільства [2] і формування штучного інтелекту як окремого суб'єкта суспільних відносин.

Важливим методологічним завданням виступає здатність науки правильно і коректно описувати ті явища та тенденції, які існують в соціальній системі. Як влучно зазначає І.В.Діордіца останнім часом активізувалися процеси: 1) *номінації* – пошуку відповідної назви на позначення нових понять, явищ, реалій, предметів; 2) *інтернаціоналізації* – створення спільного наукового тезаурусу, що можна розглядати як прояв глобалізації в науці; 3) *ретермінологізації* – перенесення термінів однієї галузі на іншу із повним або частковим переосмисленням; 4) *часткової детермінологізації* – виходом терміну за власне наукове застосування і вживання його в інших стилях – офіційно-діловому, публіцистичному, а іноді – й розмовному [3]. Ці процеси також мають відчутне віддзеркалення і в наукових дослідженнях, предметом яких виступає інфраструктура. На мій погляд важливим етапом дослідження виступає формування чітких та визначених, а головне консенсуальних понять. Одним із таких понять, які пропонується увести в науковий обіг мною пропонується визначити поняття «*інфраструктурний ландшафт*».

Наразі активно досліджують різноманітні аспекти інфраструктурної політики такі дослідники, як: В. В. Бегун, Д. С. Бірюков, Д. Г. Бобро, А. Бочков, О. В. Євдін, В. А. Заславський, С. П. Іванюта, С. І. Кондратов, А. О. Корченко, А. О. Мороз, Є. Степанова, О. М. Суходоля, С. С. Теленик та ін.

Відзначаючи актуальність з'ясування змісту та запровадження нового концепту, відзначаю, що серед названих вище дослідників не існує уніфікованого погляду щодо застосування тієї чи іншої термінології. Через що актуальність введення в обіг нових понять, які відображають та описують суспільні відносини у сфері інфраструктури, є актуальним і потрібним.

Мета статті полягає у формуванні засад побудови категорійно-понятійної системи теорії інфраструктурної політики, а також впровадження в науковий обіг поняття «*інфраструктурний ландшафт*». Для досягнення проголошеної мети були поставлені та вирішені такі завдання:

1) сформулювати передумови необхідності введення в обіг поняття «*інфраструктурний ландшафт*»;

2) на підставі компаративного методу, методів правничої герменевтики, юридичної компаративістики, формально-юридичного та логіко-догматичного підходів, теорії ноосфери обґрунтовано необхідність в введенні даного поняття;

3) визначено поняття «*інфраструктурний ландшафт*».

Виклад матеріалу

Важливим елементом розвитку теоретичної бази дослідження державної інфраструктурної політики виступає формування несуперечливої системи понять, в раках якої знайшов би повний опис феномен інфраструктурної політики. Такий підхід є коректним з огляду на системність розглядуваної проблематики і використовується у більшості сучасних досліджень [4-7].

Попри значущість даного питання, здебільшого дослідники зосереджуються на вивченні окремих аспектів захисту критичної інфраструктури та формування системи суб'єктів такої діяльності [8-10]. Утім будь-яка діяльність, рівно як і функціонування системи не може лежати поза площиною державної політики. Відтак, вивчаючи державну інфраструктурну політику, постає потреба у формуванні окремих номінативних одиниць, за допомогою яких буде досліджуватись та описуватись ті чи інші явища та тенденції у даній сфері.

Одним із таких понять, які я виношу на розсуд наукової громадськості, виступає термін «*інфраструктурний ландшафт*».

У безпекових дослідженнях та виступах чисьельних чиновників на міжнародних та представницьких наукових та політичних форумах почасти можна почути термін «*безпековий ландшафт*» [11-13], натомість здійснений мною контент-аналіз унеможливив знайти принаймні якесь прийнятне, я вже не кажу про науково-обґрунтоване визначення даного поняття. Саме тому, з метою уникнення тиражування помилок, я сформулю наукову передумову необхідності введення в науковий обіг поняття «*інфраструктурний ландшафт*».

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови дане поняття визначено наступним чином: *ландшафт* – 1) загальний вигляд місцевості; пейзаж; 2) малюнок, картина із зображенням сільської місцевості; 3) частина земної поверхні з певним сполученням рельєфу, клімату, ґрунтів, рослинного і тваринного світу. Виділяють елювіальний, природний та рекреаційний ландшафт [14, с. 605].

Ландшафт (від нім. *Landschaft*) – 1) загальний вид місцевості; 2) картина, що відображає природу, те ж саме, що й пейзаж; 3) ландшафт географічний – ділянка або комплекс ділянок географічної оболонки Землі, обмежений природними кордонами, в межах якого (яких) гірські породи, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинний та тваринний світ утворюють взаємопов'язану і взаємообумовлену єдність [15, с. 356].

Аналогічне визначення міститься і у Геополітичному словнику лише з уточненням тієї обставини, що у багатомірному комунікаційному просторі виділяють геополітичний ландшафт, економічний ландшафт, сакральний ландшафт, ландшафти души людської [16, с. 245].

Характерною відмінністю наведених вище визначень виступає відсутність наголосу на формуванні взаємопов'язаного і взаємообумовленого зв'язку. А ця обставина є суттєвою, адже саме цей зв'язок фактично і виступає відмінною рисою видових понять ландшафту: чи то економічний, чи то безпековий, чи то політичний тощо.

Доцільність уведення в науковий обіг поняття «**інфраструктурний ландшафт**» полягає в можливості правильного опису тих зв'язків, які в певному історичному (окультуреному) просторі єднають визначену спільноту людей із інфраструктурою, яка забезпечує реалізацію її життєво важливих інтересів із виробленим і згенерованим цією соціальною системою інфраструктурним потенціалом та ефективно функціонуючим інфраструктурним середовищем власного розвитку.

З *юридичних позицій*, поняття інфраструктурного ландшафту дуже чітко описує інфраструктурні відносини, в яких звичайний простір (інфраструктурне середовище) перетворюються на олюднений, оцифрований та окультурений простір інфраструктурного розвитку даної соціальної системи. Калькування поняття «*сектор інфраструктури*», яке відбувається останнім часом, є невдалим кроком застосування іноземних термінів, які не мають змісту і не можуть позначати ті чи інші події та явища, які відбуваються в рамках соціальної системи, що ефективно функціонує в рамках територіального комплексу держави України, котра, своєю чергою, в тому числі завдячуючи активному науковому пошуку, має достатньо повний арсенал опису, послуговуючись національними номінативни-

ми мовними одиницями та семантичними комплексами.

Інфраструктурний ландшафт – сфера інфраструктурних відносин, що включає матеріальну єдність природних, техногенних та антропогенних компонентів. Інфраструктурний ландшафт формується в результаті свідомої, цілеспрямованої діяльності людини для задоволення її життєво важливих потреб і реалізації життєво важливих функцій.

При дослідженні державної інфраструктурної політики цим терміном доцільно означати інфраструктурний територіальний комплекс, що історично відокремився від інших територіальних комплексів, має притаманне лише йому сполучення інфраструктури та системи управління нею, зумовлені єдністю природних, техногенних та антропогенних компонентів, які поєднані між собою в органічному взаємозв'язку рельєфом, водними ресурсами, флорою і фауною і який цим самим визначає інфраструктурні можливості відповідного регіону (соціальної системи), зумовлює тип розвитку соціальної системи її місце в цивілізаційних змінах та світовому укладі, характер здійснення інфраструктурної політики.

При формуванні видових понять ландшафту зазвичай акцент робиться на територіальну ознаку. Зокрема, за такого підходу досліджується інфраструктура, яка розташована на конкретній території як особливому історичному *топосі* (грец. τόπος – місце, місцевість), в якому живуть конкретні люди і які управляють даною інфраструктурою. Натомість у сучасних умовах, із розвитком інформаційних технологій, цифровізації світу, який є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності у сфері інфраструктурної політики, територіальний комплекс не є визначальною ознакою, адже суб'єкти управління можуть не перебувати і не бути пов'язані з територіальним комплексом, на якому розташовані об'єкти життєво важливої інфраструктури.

Відтак, розширюючи гносеологічні межі пізнання даного об'єкта дослідження зауважу, що для моєї теми з урахуванням висловленого вище цікавим є не стільки топос, скільки його перетворення на *хронотоп* (від грец. χρόνος – час – і τόπος – місцевість – сутнісний взаємозв'язок часових і просторових відносин), який поєднує інфраструктурний ландшафт із історичною пам'яттю, здійснює трансляцію не лише соціокультурних цінностей від покоління до покоління, а й традицій творення інфраструктурно розвиненої соціальної системи, розвиток інфраструктурного потенціалу та інфраструктурних спроможностей держави – фактично уможливорює інтегральну взаємодію

території та інфраструктури, тобто створює оригінальний інфраструктурний простір.

Поза це, поняття «*інфраструктурний ландшафт*» уможливило реконструювати та реконцептуалізувати алгоритм самовизначення та самоідентифікації певної спільноти [17] та належних до неї не лише її власних об'єктів інфраструктури, а й тих, якими вона потенційно може здійснювати управління з метою реалізації власних інтересів, життєво важливих функцій.

Поняття інфраструктурного ландшафту описує рівень еволюції певної соціальної системи, її спроможностей щодо ефективного управління як об'єктами власної інфраструктури, так і, на основі теорії динамічних систем та синергетики, вважаючи інфраструктурні відносини відкритою нелінійною системою управління, інфраструктурними об'єктами інших соціальних систем, із метою реалізації власних національних інтересів, при чому не виключаючи факту реалізації життєво важливих функцій і надання керованій соціальній системі життєво важливих послуг.

Відтак, поняття **інфраструктурного ландшафту** має ширше значення і відповідно воно описує і до нього включають об'єкти інфраструктури не лише, ті що лежать в рамках тієї чи іншої території, а на які розповсюджується механізм управління і які можуть слугувати ефективному розвитку даної соціальної системи у певному часо-просторовому форматі.

Особливості інфраструктурного ландшафту є результатом багатогранного за своїми проявами процесу системної еволюції соціальної системи. Причому відзначу, що сама категорія є корисною і резонує із запропонованим мною підходом щодо застосування терміну «*життєво важлива інфраструктура*» для використання в сучасних умовах і виділення тих об'єктів, функцій та послуг, які визнані життєво важливими.

З урахуванням теорії ноосфери, розробленої та В.І. Вернадським, **інфраструктурний ландшафт** – просторове відображення накопиченої еволюції знань, умінь та навичок, компетенцій щодо ефективного управління інфраструктурним комплексом як системою в певному ареалі, своєрідна проекція ефективності інтегрального поєднання рівня інфраструктури і природного ландшафту функціонування даної інфраструктури як єдиного цілого.

Ключовим при визначенні змісту поняття інфраструктурного ландшафту є характер взаємодії, взаємовпливу і взаємообумовленості інфраструктури і природи, їх інтегральність та коеволуція. З огляду на сказане, доцільно за допомогою методу екстраполяції використати методологічні підходи різних вчених, які досліджували схожі за родовою ознакою поняття [18-21].

Використання *інформаційно-аксіологічного підходу* уможливило розуміння інфраструктурного ландшафту як ландшафту, у формуванні якого значну роль відіграють духовні та інтелектуальні цінності, що передаються з покоління в покоління і які, своєю чергою відчують на собі вплив інфраструктурних (матеріальних) компонентів ландшафту [22]. Так, прикладом, інтелектуальні цінності жителів Демократичної Республіки Конго і Сінгапур суттєво різняться, оскільки держави існують в різних типах цивілізаційного укладу і відповідно на різних інфраструктурних рівнях розвитку соціальної системи. Саме тому пізнання та множення інфраструктурного ландшафту відбуватиметься, виходячи з тих початкових позицій, в яких виховувалась молодь і які вона готова сприймати як такі, що можуть задовольнити життєво важливі інтереси за допомогою наявності достатніх інструментів для реалізації життєво важливих функцій.

За допомогою *феноменологічного підходу* інфраструктурний ландшафт можна інтерпретувати як земний простір, життєве середовище достатньо великої групи людей, яка має потенцію до самовідтворення, якщо цей простір одночасно цільно та диференційовано засвоєний утилітарно, семантично та символічно. Таким чином інфраструктурний ландшафт може бути інтерпретований в якості структурно-семантичного утворення, яке наповнено смислами і знаковими та інформаційними цифровими системами. Такий підхід здебільшого описує як моноетнічні нації, які досягли значного розвитку (наприклад, Японія), так і мультикультурні країни, об'єднані на засадах спільних та парадигмальних наративів, смислів та цінностей (наприклад, Франція, США).

Також корисним для унормування і фактичної легітимації в нормативно-правових актах нової номінаційної одиниці є вивчення інших родових понять, які вже мають достатній рівень дослідженості, зокрема *антропогенний ландшафт*.

Антропогенний ландшафт – місцевість, змінена діяльністю людини в процесі виконання нею соціально-економічних функцій та використання певних технологій природокористування. Антропогенний ландшафт – наслідок антропогенних змін ландшафтів [23].

У результаті різних видів природокористування змінюються властивості ландшафтів та їхня морфологічна структура. У різних природничих зонах ступінь і спрямованість господарського освоєння ландшафтів України неоднакові. Так, інтенсивне освоєння Лісостепу почалося у XVI ст., а більша частина тер. Українського Полісся зазнала значних антропогенних змін лише у XIX ст. Унаслідок цього виникли різні природно-антропогенні (ландшафтно-техногенні) комплекси з новими функціями та якостями. У процесі сільсько-

господарського виробництва сформувались агроландшафтні комплекси (природно-землеробські, природно-меліоративні та природно-пасовищні). Близько 80% земельного фонду країни припадає на сільсько-господарське природокористування. Землеробний вплив найбільше проявляється через меліорації різних видів, зокрема осушувальні меліорації та зрошення. Майже всі еродовані землі країни охоплені лісомеліорацією. Лісогосподарський вплив проявляється, з одного боку, у скороченні площ лісів (пересічна лісистість країни – 14,1%), з другого – у створенні лісокультурних ландшафтів, лісопарків, зелених зон тощо. Ландшафти промислові формуються локально, зокрема у Донецькій, Дніпровській, Запорізькій та інших областях. При повній рекультивациі порушених ландшафтів формуються вторинні культурні ландшафти з агропромисловими, рекреаційними та природоохоронними комплексами. Водогосподарський, гідро- й теплоенергетичний вплив проявляється не лише у зміні структури природно-територіальних комплексів, а й середовища великих природно-господарських регіонів. Так, водосховищами Дніпровського каскаду затоплено близько 718 тис. га, до 10% їхньої площі – мліководдя глибиною до 2 м. Значні зміни ландшафтів спричинює також рекреаційна діяльність. Антропогенні зміни ландшафтів мають прямий або опосередкований характер, прогресивну чи регресивну спрямованість щодо їхньої продуктивності й виконання ландшафтами соціально-економічних функцій, бувають зворотними та незворотними. В Україні, у зв'язку зі значним освоєнням території, ландшафти переважно антропогенні [24-27].

У сучасних умовах дослідження антропогенного ландшафту значних змін зазнали не лише рослинність і тваринний світ, ґрунти та мікрорельєф, а передусім основні риси клімату. Дедалі частіше доводиться констатувати про зростання зон деградованого ландшафту, в якому змінено зв'язки між природними компонентами, що стало наслідком непродуманої та помилкової діяльності людини. Отже, зважаючи на переважання антропогенного ландшафту доцільно визначити той факт, що чималий вплив ці ландшафти чинять і на ефективне функціонування інфраструктури, рівно як і навпаки: непродумана інфраструктура знищує природні ландшафту і призводить до їх деградації.

Водночас слід відзначити і той факт, що освоєння території має носити прогресивний характер, сприяти збільшенню можливостей щодо продуктивності та виконання ландшафтами соціально-економічних функцій, в тому числі і підвищення ефективності функціонування об'єктів інфраструктури.

Зважаючи на той факт, що у перетвореному ландшафті природні компоненти і зв'язки між

ними змінюються цілеспрямовано, можна стверджувати, що дані зміни відбуваються через застосування науково обґрунтованої методології через систему інженерних, меліоративних, природоохоронних та організаційних заходів. Саме тому я переконаний у тому, що органічним поняття, яке має досліджуватись поряд із поняття «антропогенний ландшафт» виступає поняття ноосфери.

Корелятивним із поняттям *антропогенний ландшафт* виступає поняття *ноосфери* – (грец. νόος – «розум» і σφαῖρα – «сфера») – сфера розуму; сфера взаємодії суспільства та природи, в межах якої розумна людська діяльність стає визначальним чинником розвитку (ця сфера позначається також термінами «антросфера», «біосфера», «біотехносфера»). Початок *Ноосфери* доцільно визначити з того часу, коли розумові дії людей досягли за силою впливу на геосферу і біосферу потужності «геологічної сили» – це явно сталося після побудови Суецького каналу (1869 рік), Панамського каналу (1920 рік), після побудови найбільших ГЕС, після ядерних випробувань [28].

Серед складових частин ноосфери виокремлюють:

- *антросферу* – сукупність людей як організмів;
- *техносферу* – сукупність штучних об'єктів, створених людиною, та природних об'єктів, змінених в результаті діяльності людства;
- *соціосферу* – сукупність соціальних факторів, характерних для даного етапу розвитку суспільства і його взаємодії з природою.

До основних *законів ноосфери* різні вчені включають:

- історичні передумови (закономірності) виникнення ноосфери (В. І. Вернадський);
- закон ноосфери В. І. Вернадського;
- фундаментальна константа ноосфери – моральність;
- закон необхідності перемоги екологічного світогляду;
- закон неминучості збільшення ролі екополітики;
- принципи наростання цілеспрямованого впливу людей на систему людина – суспільство – природа;
- закон гармонійного примирення свободи і національних особливостей із плануванням і об'єднанням (П. Тейяр де Шарден);
- закон єднання дій та ідей людства (В. І. Вернадський) [29].

Відповідно до теорії Вернадського, *ноосфера* є третьою у послідовності таких основних фаз розвитку Землі як утворення *геосфери* (неживої природи) та *біосфери* (живої природи). Так само, як біосфера утворюється взаємодією всіх організмів на Землі, *ноосфера* складається усіма розумами, що взаємодіють [30-31].

Ноосферу можна розглядати як єдність «природи» і культури (в широкому тлумаченні останньої – з техносферою включно), особливо починаючи з того моменту, коли «культура» досягає (за силою впливу на біосферу та геосферу) потужності «геологічної сили». Відтак, завдячуючи теорії ноосфери можливо побудувати екологічний інфраструктурний ландшафт.

Таким чином, суто теоретично можна стверджувати про наявність усіх передумов говорити про взаємозв'язок культурного та антропогенного ландшафту, а у поєднанні із теорією ноосфери В.І.Вернадського і теоретичну обґрунтованість застосування терміну «інфраструктурний ландшафт» для позначення широкого кола явищ у сфері інфраструктурних відносин.

Розроблення поняття «інфраструктурний ландшафт» наблизить нас до розуміння шляхів контролю над нашими життями і над нашою нацією, а також життями прийдешніх поколінь в інтегральному розумінні: природа – людина – інфраструктура.

Основними передумовами формування та розвитку інфраструктурного ландшафту виступають:

1) на мікрорівні – створення нової культури ставлення до розвитку інфраструктурного ландшафту як інтегрального виразу життєво важливих потреб соціальної системи і здатностей реалізації життєво важливих функцій і збереження природи;

2) на мезорівні – формування загальнонаціональної мети розвитку національної інфраструктури як в рамках національного територіального комплексу, так і за його межами;

3) на макрорівні – формування загальноцивілізаційних інтегральних засад розвитку інфраструктурних комплексів відповідно до балансу національних інтересів збереження природи, яке виключає можливість поставлення під загрозу існування прийдешніх поколінь, а також їх здатність задовольняти власні життєво важливі потреби та реалізовувати життєво важливі функції.

Саме тому легітимізація даного поняття є необхідною умовою розроблення та ухвалення концепції державної інфраструктурної політики.

Література

- Ліпкан В. А. Стратегічні комунікації: [словник] / Т. В. Попова, В. А. Ліпкан; за заг. ред. доктора юридичних наук В. А. Ліпкана. К.: ФОП Ліпкан О. С., 2016. 416 с.
- Діордіца І. В. Детермінація структури суспільства знань структурою його комунікацій. *Jurnalul juridic național: teorie și practică*. 2016. № 4(20). С. 26–32.
- Діордіца І. В. Репрезентація термінології кібербезпекової політики у текстах нормативно-правових актів України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2017. №. 29. Т. 1. С. 64–67.

- Беседна Л. Л. Мовно-термінологічні проблеми законодавства України / Л. Л. Беседна, О. В. Гладківська [за заг. ред. Гладківської О. В.]; НАПрН України, НДІ інформатики і права. Київ: Пан Тот, 2015. 126 с.

- Коцюба М. Й. Українська термінологія державного управління (становлення та розвиток): автореф. дис. канд. філол. Наук: 10.02.01 / Коцюба М. Й. Львів. нац. універ. ім. І. Франка. Львів, 2004. – 16 с.

- Любченко М. І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види / М. І. Любченко; М-во освіти і науки України; нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: Права людини, 2015. 270 с.

- Сопілко І. М. Засади інформаційної аксіології в контексті формування державної інформаційної політики. *Підприємництво, господарство і право*. 2013. № 9. С. 42–47.

- Концепція захисту критичної інфраструктури: стан, проблеми та перспективи її впровадження в Україні: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 листопада 2013 р., Київ–Вишгород) / упоряд. Д. С. Бірюков, С. І. Кондратов. – К.: НІСД, 2014. 148 с.

- Зелена книга з питань захисту критичної інфраструктури в Україні: зб. мат-лів міжнар. експерт. нарад / упоряд. Д. С. Бірюков, С. І. Кондратов; за заг. ред. О. М. Суходолі. К.: НІСД, 2015. – 176 с.

- Суходоля О. М. Захист критичної інфраструктури в умовах гібридної війни: проблеми та пріоритети державної політики України. *Стратегічні пріоритети*. 2016. № (3) 40. С. 62–76.

- Мюнхенська конференція: впевнена Америка, поділена Європа, ізольована Росія. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/26835446.html>.

- URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2049186-samit-nato-u-varsavi-pidsumki-j-uroki.html?fbclid=IwAR3U2XjUXXE91fYxn4gdmWMPi4FUIfHeNkMdcKFBPMTaXXmcDF7MF5dXUT4.

- Безпека країн Балтії: загрози Росії, можливості НАТО та фактор Білорусі. URL: http://www.ea-ua.info/main.php?parts_id=5&news_id=11058&news_show_type=1

- Ландшафт / Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. 1736 с.

- Ландшафт / Словарь иностранных слов; под ред. И. В. Лехина, С. М. Локшиной, Ф. Н. Петрова, Л. С. Шаумяна. Изд. 6-ое, перераб. и доп. М.: Изд-во «Советская энциклопедия», 1964. 784 с.

- Ландшафт / Дергачев В. А. Геополитический словарь-справочник. К.: КНТ, 2009. 592 с.

- Сопілко І. М. Інформаційна ідентичність: витоки формування неопарадигми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. Випуск 23. Частина II. Том 2. С. 200 – 203.

- Верменич Я. В. Ландшафт, історико-географічне поняття // *Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. К.: Наук. думка, 2009. Т. 6: Ла–Мі. С. 40. ISBN 978-966-00-1028-1.*

- Мельник А. В. Ландшафт географічний // *Енциклопедія сучасної України: у 30 т. / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.]; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. К., 2003.*

- Українська радянська енциклопедія: у 12 т. / гол. ред. М. П. Бажан; редкол.: О. К. Антонов та ін. – 2-ге вид. К.: Головна редакція УРЕ, 1974–1985.

- Дирин Д. А. Теоретико-методологические вопросы концепции культурного ландшафта. URL: elib.altstu.ru/elib/books/Files/pv2006_02_1/pdf/169dirin.pdf.

22. Кулешова, М. Е. Культурные ландшафты: общие представления, понятия, подходы к оценке. Экологические проблемы сохранения исторического и культурного наследия. М. : Российский научно-исследовательский институт культурного и природного наследия. 2000. С. 37–52.

23. Антропогенний ландшафт. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=43056.

24. Антропогенний ландшафт. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=43056.

25. Денисик Г. І. Антропогенні ландшафти право-бережної України. В., 1998.

26. Шищенко П. Г. Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании. К., 1999.

27. Методи геоecологічних досліджень. К., 1999.

28. Ноосфера. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%BE%D0%BE%D1%81%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B0>.

29. Зверев А. Т. Основные законы экологии. М.: Изд. дом Паганель, 2009. 171 с.

30. Ціннісні виміри «ноосферної парадигми» / Л. С. Хашиєва // Новий Колеріум. – 2017. – № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2017_2_8;

31. Круковский И. А. Ієрархічно-синергетичне об'єднання Social Media Analytics/Social CRM з Business Intelligence і з географічною інформаційною системою / І. А. Круковский, Б. А. Хомів, В. Л. Гаврилюк. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Технічні науки. 2013. № 1. С. 60–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_2013_1_13

Анотація

Зубко Г. Ю. Що означає поняття «інфраструктурний ландшафт». – Стаття.

У статті формується наукова аргументація щодо необхідності розроблення категорійно-понятійної системи теорії інфраструктурної політики із застосуванням методів правничої герменевтики, юридичної компаративістики, методології міждисциплінарного підходу. На підставі аналізу ключового концепту «інфраструктурний ландшафт», подано аргументацію щодо необхідності застосування коректної наукової методології пери формуванні не лише окремих понять, а категорійно-понятійних рядів. Наведено аргументи щодо доцільності використання методів гіперзв'язків для уніфікації категорій та понять з подальшою їх легітимацією в нормативно-правових актах. З урахуванням сучасних трендів глобалізації, ускладненням структурі життєво важливих систем та розвитку інфраструктурних відносин, висновується про необхідність розроблення та провадження в науковий обіг поняття «інфраструктурний». Подані теоретичні судження тісно пов'язані із практичною необхідністю формування системи адміністративно-правового регулювання державної інфраструктурної політики та ухвалення концепції державної інфраструктурної політики.

Ключові слова: інфраструктурний ландшафт, антропогенний ландшафт, адміністративно-правове регулювання державної інфраструктурної політики, державна інфраструктурна політика, інфраструктурні правовідносини, об'єкти життєво важливої інфраструктури, правничі герменевтика, методологія теорії інфраструктурної політики, правовий вимір державної інфраструктурної політики, легітимація.

Аннотация

Зубко А. Ю. Что означает понятие «инфраструктурный ландшафт». – Статья.

В статье формируется научная аргументация о необходимости разработки категорийно-понятийной системы теории инфраструктурной политики с применением методов юридической герменевтики, юридической компаративистики, методологии междисциплинарного подхода. На основании анализа ключевого концепта «инфраструктурный ландшафт», подано аргументацию относительно необходимости применения корректной научной методологии пери формировании не только отдельных понятий, а категорийно-понятийных рядов. Приведены аргументы о целесообразности использования методов гиперсвязей для унификации категорий и понятий с последующей их легитимацией в нормативно-правовых актах. С учетом современных трендов глобализации, осложнением структуре жизненно важных систем и развития инфраструктурных отношений, висновується о необходимости разработки и производства в научный оборот понятие «инфраструктурный». Представленные теоретические суждения тесно связаны с практической необходимостью формирования системы административно-правового регулирования государственной инфраструктурной политики и принятия концепции государственной инфраструктурной политики.

Ключевые слова: инфраструктурный ландшафт, антропогенный ландшафт, административно-правовое регулирование государственной инфраструктурной политики, государственная инфраструктурная политика, инфраструктурные правоотношения, объекты жизненно важной инфраструктуры, юридическая герменевтика, методология теории инфраструктурной политики, правовое измерение государственной инфраструктурной политики, легитимация.

Summary

Zubko H. Yu. What is the definition of the concept of «infrastructure landscape». – Article.

The article forms the scientific argumentation about the need to develop a categorical and conceptual system of infrastructure policy theory using the methods of legal hermeneutics, legal comparative studies, methodology of interdisciplinary approach. Based on the analysis of the key concept «infrastructure landscape», the argumentation is made about the need to apply the correct scientific methodology to the formation of not only individual concepts, but categorical-conceptual series. Arguments are given as to the appropriateness of using hyperlinking methods to unify categories and concepts, with their further legitimation in regulations. Taking into account the current trends of globalization, complication of the structure of vital systems and development of infrastructure relations, it is concluded that the concept of «infrastructural» is to be developed and put into scientific circulation. The theoretical considerations presented are closely related to the practical need to formulate a system of administrative and legal regulation of state infrastructure policy and to adopt the concept of state infrastructure policy.

Key words: infrastructure landscape, anthropogenic landscape, administrative and legal regulation of state infrastructure policy, state infrastructure policy, infrastructural relations, objects of vital infrastructure, legal hermeneutics, methodology of infrastructure policy theory, legal dimension of state policy.